

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/201/2017
Identifikačné číslo spisu:	5113220286
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5113220286.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a sudkýň JUDr. Edity Bakošovej a Mgr. Kataríny Beniačovej v spore žalobkyne IMA INVEST, s. r. o., so sídlom v Zlatých Moravciach, Hviezdoslavova 41, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. René Hudzovič, s. r. o., so sídlom v Nitre, Štefánikova 49, proti žalovanej Rímskokatolíckej cirkvi, Žilinská diecéza, so sídlom v Žiline, Jána Kalinčiaka 1, zastúpenej JUDr. Petrom Kovácsom, advokátom so sídlom v Rovinke 651, o určenie neplatnosti výpovede Zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10 C 269/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 16. februára 2017 sp. zn. 8 Co 617/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. marca 2015 č. k. 10 C 269/2013-177 a/ určil, že výpoveď žalovanej zo zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva z 19. marca 2013 je neplatná, b/ žalobu v časti určenia, že výpoveď zmluvy o prenájme výkonu poľovníctva je voči žalobkyni neúčinná zamietol, c/ žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením z 28. januára 2016 č. k. 8 Co 495/2015-208 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určenie neplatnosti výpovede zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva a v časti výroku o náhrade trov konania zrušil a vec v týchto častiach vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia, že výpoveď zmluvy o prenájme výkonu poľovníctva je voči žalobkyni neúčinná nadobudol právoplatnosť.

2. Okresný súd Nitra rozsudkom (v poradí druhým) z 18. mája 2016 č. k. 10 C 269/2013-257 žalobu vo zvyšnej časti zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 1 309,21 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalovaná ako prenajímateľka zmluvou označenou ako Zmluva o prenájme výkonu práva poľovníctva (uzatvorenou v

zmysle zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve) pre poľovný revír SIPOX Topolčianky postúpila žalobkyni ako nájomkyni výkon práva poľovníctva na poľovných pozemkoch v jej vlastníctve. Zmluvu schválil Obvodný lesný úrad v Nitre rozhodnutím z 12. augusta 2009 č. j. XXXX/XXXXX. Obvodný lesný úrad v Nitre rozhodol 30. septembra 2010 o zmene hraníc a názvu poľovného revíru SIPOX Topolčianky na nový názov Končiar s celkovou výmerou 2 672,0635 ha. Na uvedené rozhodnutie reagovali účastníci uzatvorením dodatku č. 1 k zmluve z 13. októbra 2010. Žalobkyňa uzavrela 15. septembra 2009 s N. U., A. T. a H. S. zmluvu označenú ako dohoda o poskytnutí práva užívať časť poľovného revíru SIPOX Topolčianky. Žalobkyňa ako predávajúca uzavrela 4. februára 2010 s kupujúcimi A. T. a H. S. zmluvu, predmetom ktorej bolo postúpenie možnosti loviť zver poľovníckymi hosťami zastúpenými kupujúcimi v časti poľovného revíru nazývanej Končiar - Obyce. V čl. IV bod 4 je uvedené, že táto zmluva nahrádza dohodu o poskytovaní práva užívať časť revíru SIPOX Topolčianky z 15. septembra 2009, pretože je v rozpore s § 13 ods. 3 zákona. Žalovaná listom z 19. marca 2013 dala žalobkyni výpoveď zo zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva s okamžitou účinnosťou z dôvodu uzatvorenia dohody o poskytnutí práva užívať časť poľovného revíru SIPOX Topolčianky. Žalobkyňa vzniesla námietku premlčania práva žalovanej dať výpoveď, na ktorú súd prvej inštancie neprihliadol z dôvodu, že právo vypovedať nájom premlčaniu nepodlieha, nakoľko zo samotného práva dať výpoveď zo zmluvy o nájme neplynie žiadne oprávnenie, ktorému by bolo možné prisúdiť majetkovú hodnotu a ktoré by teda podliehalo premlčaniu. Súd prvej inštancie ďalej dospel k záveru, že predmetom zmluvy bolo postúpenie výkonu práva poľovníctva na poľovných pozemkoch vo vlastníctve žalovanej na žalobkyňu, ktorý výkon práva poľovníctva v poľovnom revíri a ani jeho časti nesmela ďalej postúpiť inému, keď z doslovného označenia čl. IV zmluvy „ako ďalšie povinnosti“ a aj z jeho koncipovania a umiestnenia vyplýva, že podľa vôle účastníkov ide o ďalšiu povinnosť žalobkyne. Uviedol, že zmluva priamo odkazuje na zákon o poľovníctve, ktorý obmedzuje žalobkyňu v ďalšom postúpení výkonu práva poľovníctva inému a preto primárnou zmluvnou povinnosťou žalobkyne bolo zdržať sa postúpenia tohto práva alebo jeho časti na inú osobu. Dospel k záveru, že žalobkyňa umožnila užívať časť poľovného revíru tretím osobám a teda postúpila výkon práva poľovníctva za odplatu na iné osoby a tak porušila svoje zmluvné aj zákonné povinnosti a preto je výpoveď žalovanej platná. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. februára 2017 sp. zn. 8 Co 617/2016 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) potvrdil. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 2 C.s.p. na ne poukázal. Zdôraznil, že dohoda žalobkyne s tromi fyzickými osobami nie je dohodou o poskytnutí práva vykonávať práva poľovníctva v časti poľovného revíru SIPOX Topolčianky len podľa označenia tejto dohody v názve, ale jednoznačne aj podľa jej obsahu, keďže podľa tejto zmluvy nadobúdatelia nadobudli právo užívať časť poľovného revíru najmä na účely výkonu práva poľovníctva; podľa dohody nadobúdatelia nadobudli všetky práva užívateľa poľovného úseku, žiadne tretie osoby neboli oprávnené vstupovať do poľovného úseku bez ich vedomia a súhlasu, pričom mali právo určiť si svojho poľovníckeho správcu s pôsobnosťou pre oblasť poľovného úseku a boli tiež oprávnení postúpiť práva a povinnosti vyplývajúce z tejto dohody na právnickú osobu, ktorú si mohli v budúcnosti založiť. Uviedol, že výpoveď zo zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva uzatvorenej medzi stranami sporu mohla žalovaná, bez potreby výslovného dojednania v zmluve, dať žalobkyni aj v prípade, pokiaľ konanie žalobkyne odporovalo zákonu o poľovníctve, keď nedodržaním podmienok zmluvy je aj také porušenie zákonných povinností, ktoré je rozporné so samotným účelom a podstatou zmluvného záväzku strán, teda porušenie zákona je porušením zmluvných povinností aj bez potreby výslovej úpravy v zmluve a nemôže byť v rozpore so zákonom. Dospel k záveru, že nemožno konštatovať, že by žalovanej nevznikol, resp. že by odpadol právny dôvod výpovede, keď protiprávnym konaním žalobkyne bolo už samotné uzatvorenie dohody odporujúcej ako ich zmluvnému dojednaniu, tak aj zákonu o poľovníctve a teda dôvod výpovede je daný pre existenciu uvedenej dohody, ktorú naviac žalobkyňa nesporne vo vzťahu k označeným nadobúdateľom práv reálne naplňala, teda protiprávne konanie žalobkyne nesporne nastalo a trvalo i v čase výpovede, keďže žalobkyňa v ňom fakticky bez zmien pokračovala. Odvolací súd uzavrel, že právo dať výpoveď zo zmluvy samo osebe nemá majetkovú hodnotu i keď sa týka zmluvy predmetom ktorej je majetkové plnenie, teda ani realizácia práva na výpoveď žiadnu osobitnú

majetkovú hodnotu nevytvára a preto sa takéto právo premlčovať nemôže.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila s tým, že: a) sudy nižších inštancií rozhodli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe nesprávneho, jednostranného a neúplného vyhodnotenia vykonaných dôkazov, v dôsledku čoho súd vec nesprávne právne posúdil a preto nebol schopný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.), b) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, nakoľko nevykonal všetky ňou navrhované dôkazy a týmto svojím postupom žalobkyni odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ vtedy platného O.s.p.). Namietala, že sudy nižších inštancií vyvodili i nesprávny právny záver o tom, že dohodou údajne nešlo o lov zveri poľovníckymi hosťami, ale o poskytnutie práva užívať časť poľovného revíru. Uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená. Nesúhlasila s právnym názorom súdov nižších inštancií podľa ktorého právo dať výpoveď sa nepremlčuje, keď nie je pravdou, že právo vypovedať zmluvu je súčasťou vlastníckeho práva a nie je iným majetkovým právom a tiež nie je úplnou pravdou, že prostredníctvom práva vypovedať zmluvu si vlastník realizuje svoje vlastnícke právo. Bola názoru, že právo prenájmu výkonu práva poľovníctva je majetkové právo a ako každé majetkové právo je oceneľné peniazmi a teda právo vypovedať zmluvu je právom majetkovým a premlčuje sa. Uviedla, že nesprávneho právneho posúdenia sa vo veci konajúce sudy dopustili i tým, že ustálili, že predmetom dohody bolo postúpenie užívania časti poľovného revíru tretej osobe a nie poplatkový lov zveri poľovníckymi hosťami, keď zmluva o prenájme práva výkonu poľovníctva nikde vo svojom texte neobsahuje nijaké ustanovenie o tom, či žalobca je alebo nie je oprávnený užívanie poľovného revíru postúpiť tretej osobe a zo zmluvy vyplýva akurát výslovný zákaz že „nájomca nie je oprávnený dať prenajaté pozemky do podnájmu“, ktorého konania sa žalobkyňa nedopustila a pokiaľ konajúce sudy vzhľadli v uzavretí dohody porušenie povinnosti uvedenej v čl. IV ods. 1 zmluvy a teda výpovedný dôvod pre vypovedanie zmluvy, tak vec nesprávne právne posúdili. Dovolateľka zároveň podala návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C.s.p.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Uviedla, že argumentácia žalobkyne je absurdná, keď je z nej zrejmé, že priamo vnucuje svoj nesprávny právny názor, ktorý je v rozpore nielen so základnými zásadami konania, ale aj v rozpore so zákonom o poľovníctve, ako aj so zmluvou samotnou. Právne posúdenie veci odvolacím súdom považovala za správne, zákonné a dôvodné.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

8. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol C.s.p. v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia

inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke odkaz na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

9. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 36/2016, 5 Cdo 264/2014, 1 Cdo 334/2013).

10. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). V súlade s tým aj odborná právnická literatúra konštatuje, že „narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch“ (viď publikáciu *Civilný sporový poriadok*, Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2016, na str. 1326).

11. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p..

13. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť

vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod.

16. Žalobkyňa v danom prípade tvrdí, že napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 C.s.p. Vady vymenované v ustanovení § 420 C.s.p. sú procesné pochybenia najzásadnejšej povahy, ktoré sú v praxi súdov a tiež právnou teóriou považované za natoľko závažné, že dovolací súd po závere o ich existencii napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby ho posudzoval z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014).

16.1 Podstatnou zmenou oproti právnej úprave účinnej do 30. júna 2016 je, že zákon už nestanovuje povinnosť (ani možnosť) dovolacieho súdu ex offio skúmať, či v konaní došlo k procesným vadám tejto povahy. Dovolací súd sa zameriava výlučne na skúmanie existencie tej vady zmätočnosti, ktorá bola uplatnená v dovolaní.

16.2 Aj po uvedenom dni pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

17. Žalobkyňa uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v tomto ustanovení, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

17.1 Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17.2 Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012).

18. Pokiaľ sa v dovolaní namieta, že súd prvej inštancie (po tom, ako odvolací súd zrušil jeho rozsudok a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie) rozhodol o žalobe na prvom pojednávaní bez toho, aby vykonal ďalšie dokazovanie a teda nedostatočne zistil skutkový stav, je potrebné uviesť, že tak, ako dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, nie je ani novou právnou úpravou civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7

Cdo 38/2012).

19. Taktiež treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, ktoré sa síce týkalo právneho stavu existujúceho do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne a plne uplatniteľné aj po tomto dni.

19.1 Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí uviedol, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Na uvedené rozhodnutie ústavného súdu a v ňom vyjadrený záver poukazuje aj zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu sp. zn. R 2/2016.

19.2 V právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je preto opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

20. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolaiteľkou namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ C.s.p., dovolací súd pristúpil k posúdeniu jej dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

21. Dovolaiteľka vyvodzuje prípustnosť dovolania i z § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

21.1 Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. nezakladá samo tvrdenie dovolaiteľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá nebola dosiaľ dovolacím súdom vyriešená; určujúcim je až záver (zistenie) dovolacieho súdu, že odvolací súd skutočne riešil otázku, ktorá ešte nebola predmetom posúdenia dovolacím súdom. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť tvrdenia žalobkyne o prípustnosti jej dovolania v zmysle tohto ustanovenia.

21.2 Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Dovolaiteľ musí uviesť, v čom spočíva nesprávnosť jej riešenia a ako mala byť správne riešená.

21.3 V danom prípade dovolaiteľka spôsobom dostatočne určitým vymedzila dve právne otázky, ktoré - tak, ako boli naformulované v dovolaní - neboli dosiaľ riešené dovolacím súdom. Prípustnosť jej dovolania preto vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

22. Po prijatí záveru o prípustnosti dovolania pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či je dovolanie aj dôvodné, to znamená, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 432 ods. 1 C.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci).

23. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou

vlastníckeho práva.

26. Z citovaných ustanovení vyplýva, že inštitútu premlčania, ako je tradičné ponímaný v občianskom práve, podliehajú iba práva majetkové (s výnimkami uvedenými v zákone) a nie „akékoľvek“ práva s výnimkou práva vlastníckeho.

27. Právo vypovedať zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva svedčí predovšetkým prenajímateľovi ako vlastníkovi poľovných pozemkov. Výpoveď prenajímateľa zo zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva je z tohto pohľadu jeho jednostranný hmotnoprávny úkon adresovaný nájomcovi, v dôsledku ktorého zaniká - uplynutím stanovenej výpovednej lehoty - nájom postúpenia výkonu práva poľovníctva na poľovných pozemkoch vo vlastníctve prenajímateľa. Prostredníctvom výpovede zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva tak vlastník poľovných pozemkov ako prenajímateľ realizuje svoje vlastnícke právo. Právo vypovedať zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva je teda súčasťou vlastníckeho práva prenajímateľa a nie je iným majetkovým právom, ktoré by (s výnimkou vlastníckeho práva) podliehalo premlčaniu (§ 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Už z tohto dôvodu je vylúčená úvaha o premlčaní (§ 100 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka). Je potom nerozhodné, aké výpovedné dôvody prenajímateľ vo výpovedi uplatnil a rovnako je nerozhodné i to, aká dlhá doba uplynula od naplnenia uplatnených výpovedných dôvodov do dania (doručenia) výpovede nájomcovi poľovných pozemkov.

28. Navyiac je potrebné zdôrazniť, že zo samotného práva vypovedať zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva, predmetom ktorej je postúpenie výkonu práva poľovníctva na poľovných pozemkoch, priamo neplynie žiadne oprávnenie, ktorému by bolo možné prisúdiť majetkovú hodnotu a ktoré by teda podliehalo premlčaniu v zmysle § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Odvolací súd preto dospel k správne právnemu názoru, že právo vypovedať zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva nepodlieha premlčaniu (§ 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

29. V danom prípade žalobkyňa so žalovaným uzatvorila 1. júna 2009 zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva, predmetom ktorej bolo postúpenie práva poľovníctva na poľovných pozemkoch v poľovnom revíri „SIPOX Topoľčianky“. Podľa čl. III písm. d/ zmluvy, zmluva zaniká výpoveďou jednej zo strán pre nedodržanie podmienok zmluvy, resp. dohodou týchto strán schválenou obvodným lesným úradom. Podľa čl. IV bod 1 nájomca nie je oprávnený dať prenajaté pozemky do podnájmu. Listom z 19. marca 2013 žalovaná vypovedala zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva z dôvodu, že žalobkyňa uzatvorila s N. H., A. T. a H. S. Dohodu o poskytnutí práva užívať časť poľovného revíru SIPOX Topoľčianky, predmetom ktorej bolo poskytnutie práva užívať časť poľovného revíru v prospech tretích osôb najmä na účely výkonu práva poľovníctva za odplatu. Žalovaná vypovedaním zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva tak realizovala svoje vlastnícke právo. Pretože k uzatvoreniu nájomnej zmluvy by nemohlo dôjsť, pokiaľ by žalovaná ako prenajímateľka nebola vlastníčkou poľovných pozemkoch, je treba uzavrieť, že právo výpovede z nájmu sa odvodzuje od jej vlastníckeho práva.

30. Dovolateľka v dovolení poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 2047/2006, v ktorom najvyšší súd dospel k záveru, že „právo odstúpiť od zmluvy je majetkovým právom a premlčuje sa“. V prejednávanej veci je však potrebné poukázať na skutočnosť, že výpoveď a odstúpenie od zmluvy sú dva odlišné právne inštitúty s úplne odlišnými právnymi dôsledkami a právnym režimom. Zatiaľ čo výpoveď z nájmu je de facto „právnou obranou“ vlastníka, resp. oprávneného držiteľa/užívateľa veci, ktorá má za následok zánik nájmu ex nunc (do budúcnosti), odstúpenie od zmluvy má za následok zrušenie zmluvy ex tunc (do minulosti). Odlišné právne následky týchto dvoch inštitútov z časti odôvodňujú aj právny záver, že zatiaľ čo právo na odstúpenie od zmluvy môže podliehať premlčaniu (o. i aj z dôvodu právnej istoty, že raz v budúcnosti - spravidla o 3 roky - bude zrejmé, že zmluvná strana od svojho záväzku už nemôže odstúpiť a to ani ak by boli inak splnené zákonné/zmluvné podmienky), zatiaľ čo pri výpovedi je ponechaný priestor zmluvným stranám na obranu pred takým správaním sa druhej zmluvnej strany, ktorá je pre udržanie zmluvy neprijateľná, a to kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu.

31. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa v dovolaní nepodložene uplatnila dovolacie dôvody v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Vzhľadom na to dovolanie žalobkyne v tejto časti zamietol ako neopodstatnené (§ 448 C.s.p.).

32. Žalobkyňa v podanom dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a/ ďalej nastolila otázku, či je možné stotožnenie právneho inštitútu práva poľovníctva s právnym inštitútom podnájmu nehnuteľností s tým, že podľa jej názoru postúpenie výkonu práva poľovníctva nie je podnájomom nehnuteľnosti.

33. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b/ C.s.p. je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

34. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Účelom § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky (a „zaplnením bielych miest doterajšieho rozhodovania dovolacieho súdu prispieť k vytvoreniu jeho ustálenej rozhodovacej praxe“).

35. Naostatok treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

36. Vychádzajúc z obsahu spisu a z obsahu rozhodnutí súdov nižších inštancií, súd prvej inštancie zdôraznil, že strany sporu uzavreli 1. júna 2009 zmluvu o prenájme výkonu práva poľovníctva, na základe ktorej žalovaná ako prenajímateľ postúpila výkon práva poľovníctva na poľovných pozemkoch v jej vlastníctve žalobkyni ako nájomcovi. Žalovaná uzavrela 15. septembra 2009 s N. U., A. T. a H. S. zmluvu označenú ako Dohoda o poskytnutí práva užívať časť poľovného revíru. Súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalobkyňa umožnila užívať časť poľovného revíru tretím osobám a teda postúpila výkon práva poľovníctva za odplatu na iné osoby a tak porušila svoje zákonné aj zmluvné povinnosti. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne, že spornou dohodou neprišlo k poskytnutiu práva užívať časť poľovného revíru, ale len o lov zverí poľovníckymi hosťami. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý ďalej uviedol, že výpoveď zo zmluvy o prenájme výkonu práva poľovníctva mohla žalovaná, bez potreby výslovného dojednania v zmluve, dať žalobkyni aj v prípade, pokiaľ konanie žalobkyne odporovalo zákonu o poľovníctve, keď zákaz vyplýval priamo zo zákona o poľovníctve.

37. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dôvodom, pre ktorý bola žaloba zamietnutá bolo zistenie súdov nižších inštancií, že žalobkyňa postúpila výkon práva poľovníctva za odplatu na iné osoby a tak porušila svoje zákonné aj zmluvné povinnosti. Súdov nižších inštancií teda nevyvodili záver, že žalobkyňa uzavrela nájomnú zmluvu, resp. zmluvu o podnájme a teda otázka, ktorú dovolateľka nastolila v podanom dovolaní tak nebola zásadnou otázkou, na ktorej by spočívalo rozhodnutie týchto súdov a preto táto otázka nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalobkyne v zmysle tohto ustanovenia.

38. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v tomto rozsahu by smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), ale keďže je dovolanie vzhľadom na uvedené aj nedôvodné, dovolací súd ho ako celok zamietol (§ 448 C.s.p.).

39. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.